

ლიტერატურული თაობა საკამად გამოცდილია...

ଓଲିପଣ୍ଡା ହତ୍ୟାକାନ୍ଦୁ

ნელ-ნელა გამოდიოდა ზვიად გამსახ
ხურდიას და ედუარდ შევარდნაძის
ჩრდილიდნ, პარველად სცადა, და
მოუკიდებლად ემოქმედა და პოლი-

თებს იმ საშიშროებებზე, რაც შე

რდნაძესთან დაკავშირებით, ისინი ახალ პოლიტიკურ ცხოვრებას იწყებენ, ღირებულებების და პრინციპების გარშემო გაერთიანებას ცდილობენ. თავისთავად ასეთი სურვილი უკვე მისასალმებელია და პრინციპული მნიშვნელობა არ აქვს, რა ფორმით ითანამშრომლებენ. მთავარია, რომ პოლიტიკურ ძალებში გაჩნდა სურვილი და მოთხოვნილება, იმოქმედონ არა მოკლევადიანი ტაქტიკური მოსაზრებებით, არამედ სტრატეგიული პრინციპებით. მით უფრო, რომ ხელისუფლების მოქმედება მათ არაორაზროვნად მიუთი-

ჩეულძა და არა კაბინეტები მეცნუ
ჟულმა პოლიტიკურსებმა. სწორედ ე
შეიძლება ჩაითვალოს იმ მთავარ გა
მოწვევად, რაც დღეს ქართული სა
ზოგადოების წინაშე დგას.

ნიშანადობლივი იყო, რომ ამ შეხე
ვედრას არც მოქალაქეთა კავშირ
დასწრებია და არც აღორძინება, რო
თაც კიდევ ერთხელ დაადასტურეს
რომ ორი სახელისუფლო ცენტრი
მიუხედავად ხშირი საჯარო დაპი
რისპირებისა, ერთმანეთში საერთო
ენას ყოველთვის გამონახავს. ისინ
ერთნაირი პრინციპებით, მსგავს
ტაქტიკით მოქმედებენ და ორიენტა

ადამიანებზე, რომელთა გარეშეც
მათ არსებობას აზრი დაეკარგვებოდა
სახელისუფლო ცენტრებში მოხვედ-
რაზე არიან ორიენტირებული ის-
პარტიიბიც, რომლებსაც დეკლარა-
ციაზე ხელი არ მოუწერიათ. არ უნდა
დავვივინცოთ, რომ ახალი პოლიტიკუ-
რი მიღდომები პრინციპულად მიუღე-
ბელია როგორც კანცელარიისთვისის
ისე აბაშიძისთვისაც, რადგანაც სა-
ფუძვლიანად ირყევა ის ბოძები
რომლებზეც დგანან. ამიტომ, თუ
პარტიათა შეხვედრები სერიოზულ
პოლიტიკურ ურთიერთობებში გადა-
იზრდება, პრობლემები შეიქმნება

ძხოვიდას. უკვე დღეს ძემილება გაძო
იკვეთოს ორი ძირითადი საშიშროე
ბა. პირველი და ყველაზე ტრადიციული:
ჩვენი პოლიტიკური პარტიების
უმრავლეს შემთხვევაში ვერ უძლე
ბენ ხელისუფლებასთან სარფიან
თანამშრომლობის სურვილს. ბოლო
ათი წლის მანძილზე უამრავი მაგა
ლითი იყო, როდესაც ასეთი "თანამშ
რომლობა" პოლიტიკური ბანქრო
ტობით მთავრდებოდა. მეორე და
ასევე ტრადიციული მიზეზი: სულაც
არ არის გამორიცხული, თავი იჩინდა
პირადი ურთიერთობების სირთუ
ლებში. ესეც ქართული პოლიტიკის და

ნოვათოლგის თითო ნაწილი სრულად ავტომატიზირებულია და მისი მიზანი სამხედრო ტექ- ლისუფლება ირიბად ან პირდაპირ ლიტერ

□ □ □

ნალ „არილში“ გამოქვეყნდა ფილო-სოფოსისა და პოლიტოლოგის - ზურაბ ჭიახერაშვილის შემდეგი პროგნოზი: „ყველაზე ჟემაშფუოთებელია სამომავლო აღტერნატივა: ან ბრეშენევისძროინდელი „უძრაობის ხანა“ (როცა პრეზიდენტი გადაწყვეტილებებს ვერ იღებს), ან მოვლენათა სწრაფი, რევოლუციური განვითარება“.

დევ, ეს პროგნოზი ახდებილი რეალობაა. საკითხებავი ისტორება, ამორი გზიდან - უძრაობა ან რევოლუცია - ქვეყანა და მისი საზოგადოება რომელს აირჩივს.

სრულიად საპირისპირო თვალ-
საზრისი გამოაქვეყნა გია ნოდიამ,
როდესაც გასული წლის ნოემბრის
სახალხო გამოსვლები შეაფასა. მან
სახელმწიფოს სტაბილური განვითა-
რების გარანტად მიიჩნია კონსტი-
ტუციის დაცვა და არა ხალხის ნების
აღსრულება: თუ ქვეყნის მოსახლე-
ობამ პრეზიდენტი 2005 წლამდე ვა-
დით აირჩია, საკონსტიტუციო ვადის
გასვლამდე სახელმწიფოს სწორედ
იგი უნდა მართავდეს. ქვეყნისთვის
არ ივარგებს, თუ თავის მიერ არჩე-
ულ პრეზიდენტს ხალხი მიადგება

რემოცვას ფლეს ყველაზე მეტად

ପରିପ୍ରେସେବୀର ର୍କେସନ୍‌ଲ୍ୟୁପ୍‌ରୀର ଗାନ୍ଧୀ-
ତାର୍କେବା ଶମିନ୍‌ଦ୍ଵାରା, ଶ୍ରୀଦିଲ୍‌ଲ୍ୟୁରି ପାଲୋ-
ତ୍ରିପୁରା ଉତ୍ତରପର୍ବତୀ ମାତ ବେଳୀ ଅନ୍ଦ୍ରପଦୀ
ନେବିଶମିନ୍ଦ୍ର ଶେମିତ୍ସଙ୍ଗବାବୀ. ତର୍କେଥିଲ୍‌ଲ୍ୟୁର୍-
ତ୍ରି ତାବୀର ଦାଲାଯୁକ୍ତଲ୍‌ଲ୍ୟୁକ୍ତବାସ ଗାଫିଲ୍‌ଲ୍ୟୁକ୍ତିତ
ଅଦ୍ଵିଲ୍‌ଲ୍ୟୁକ୍ତ ଶେନିନାରିହୁନ୍‌ଦ୍ଵାରା "ୟଦରାବଦିବି"
ଫାଂକାପଦି, ବ୍ରିଦ୍ଧର୍ଜ ର୍କେସନ୍‌ଲ୍ୟୁପ୍‌ରୀ କାର-
ତ୍ରେକିଲ୍‌ଲ୍ୟୁକ୍ତି ଅନ ମନ୍‌ଦ୍ଵାରା, ରମେଷ୍‌ଲ୍ୟୁକ୍ତ ଦିନଦିନ
ମିଲ୍‌କ୍ରେମ୍ ପରିପ୍ରେସେବୀର ନିର୍ମାଣ ଦା ଅ-
ର୍କ୍ରେସନ୍‌ଲ୍ୟୁଲ୍ ଗାନ୍ଧିତାର୍କେବାସ, ପିରାଦାଦ
ଏବଂ ପରିପ୍ରେସେବୀର ନିର୍ମାଣ ଦା ଅ-
ର୍କ୍ରେସନ୍‌ଲ୍ୟୁଲ୍ ଗାନ୍ଧିତାର୍କେବାସ, ପିରାଦାଦ

და ფაობის შენარჩუნება სულ უფრო და უფრო მეტად ძნელდება. პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ძალები, რომლებიც დაბეჯითებით ცდოლობენ მოვლენების დაჩქარებას, საკმაოდ აგრესიულები არიან პრეზიდენტის მიმართ. შესაბამისად, მათი აგრესის დასათრგუნად, ედუ-არდ შევარდნაძე უშვებს ქვეყანაში მათთან დაპირისპირებული აგრესიული ძალების არსებობას, რომლებიც პირადად პრეზიდენტთან იდენტიფიცირებული არ იქნებიან, მაგრამ მის საქმეს შეასრულებენ. სწორედ ამ კალაპოტში მოძრაობს და ძლიერდება ბასილი მკალავიშვილი, გურამ შარაძის მოძრაობა, ბადრი ზარანდია - თავისი თანამებრძოლებელია.

ბით და ზოგიერთი სხვა, საზოგადო-
ების სფერის ჯერჯერობით უცნობი შე-
იარაღებული ჯგუფი.

ისის ზრდას. ამ პროცესს პოლიტიკური ხარაკირის შინაარსი აქვს, რაც მკაფიოდ დაამოწმა თავისუფლების ინსტიტუტის დარბევის ფაქტმა.

■ ■ ■

ვისი ბრძანებით დაირბა ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის მშვიდობიანი მიტინგი 1991 წლის ორ სექტემბერს? ამ შეკითხვაზე პასუხი დღემდე არ არსებობს. სამაგიეროდ, საზოგადოების მახსოვრობაში არსებობს ამ ფაქტის ერთადერთი შეფასება - ეს იყო წმინდა წყლის პროვოკაცია. რომ არა ორი სექტემბრის დარბევა, ზვიად გამასახურდის სელისუფლება რამდენიმე თვეში არ თავმხობოდა. მართლაც, მშვიდობის

ზებულ ძალად, რომელიც კატეგორიულად დაუპირისპირდა ზვიად გამსახურდიას და მის ხელისუფლებას. იმ პერიოდშიც პრეზიდენტიც ცხადია, მშვიდი პოლიტიკური ცხოველი რება სტირდებოდა ქვეყნის სამართლისად და გამსახურდიას მომხრებების შირად იმეორებდნენ საყოველთა ოდ ცნობილ ფრაზას: "აცალეთ, ბა ტონო!" მაშინაც პრეზიდენტის პირის იდგნენ ძალები, რომელებიც არ აპირებდნენ, დიდი დრო მიეცავა გამსახურდიასთვის, - რადგან, მათ აზრით, მაშინდელი ხელისუფლების დღითი დღე უფლებული მიაქანებოდა და ქვეყანას. გამსახურდიაც, თავის მხრივ, იძულებული შეიქნა, ძალის თვის ძალა დაეპირისპირდნა, მის ტინგისთვის - მიტინგი, აგრესისთვის - აგრესია და შედეგად მივიღებორი სექტემბრის გასროლა, თავის გაგრძელებითურთ.

არსებობდა თუ არა ორი სექტემბრის დრის დარბევაზე ზვიად გამსახურდიასთვის მიტინგი, აგრესია და შედეგად მივიღებორი სექტემბრის გასროლა, თავის გაგრძელებითურთ.

რდიდას თანხმობა? არსებობდა თანხმობა არა ედუარდ შევარდნაძის თანხმობა თავისუფლების ინსტიტუტის დარბევაზე? ეს ორი შეკითხვა თავის არსით იდენტურია და ორივე უპასუხოდ არის დარჩენილი. ერთი მხრივ გამსახურდიას ხელს აძლევდა პოლიტიკური ოპონენტების ძალით დათრგუნვის მცდელობა, რადგან ორ სექტემბრამდე განვითარებულ პროცესი ადასტურებდა, რომ გამსახურდიასთვის აგრესიაზე აგრესიით პასუხი მისაღები იყო. ზუსტად იგივეა შევარდნაძისა და თავისუფლების ინსტიტუტის შემთხვევაში. არა სამთავრობო სექტორის ყველაზე აქტიური სეგმენტი - თავისუფლების ინსტიტუტი - წლების განმავლობაში მწვავედ და თამამად უპირობისირდებოდა პრეზიდენტს, მიოჯახს, მის გარემოცვას. საზოგადოება გრძნობს, რომ პრეზიდენტისთვის მიუღებელი არ იქნებოდა მისი პოლიტიკური ოპონენტების ძალით დათრგუნვის მცდელობა, რადგან გასულ პერიოდში ედუარდ შევარდნაძე ირიბად თანაუგრძნობდა და აძლიერებდა აგრესიას დემოკრატიული ძალებს წინააღმდეგ. ეს ხდებოდა რელიგიური უმცირესობების მრავალჯერადი დარბევით დროს; ეს ხდებოდა დოკუმენტებში ეროვნების ჩანერისთვის გამართული პოლიტიკისას; ეს ხდიბოდა მაშინ

ხდებოდა მაშინაც, როდესაც მიხეილ
სააკაშვილს შეიარაღებული ჯგუფები
ბი დაუპირისპირდნენ.

ამიტომ, მართალია, ზოიად გამა-
სახურდიას სრულებით არ აძლევდა
ხელს ორი სექტემბერი, ისევე, რო-
გორც ედუარდ შევარდნაძეს კარგს
არაფერს მოუტანს თავისუფლების
ინსტიტუტის დარბევა; მართალია
გამსახურდია გაემიჯნა მიტინგის
დარბევის ფაქტს, ისევე, როგორც
შევარდნაძე ემიჯინება თავისუფლე-
ბის ინსტიტუტის დამრბევებს; და
მაინც, საზოგადოება ხედავს, რომ
როგორც ორი სექტემბრის, ასევე
ათი ივლისის აგრესიის სათავე სწო-
რედ ხელისუფლება და სწორედ
უმაღლესი ხელისუფალია. შესაბამი-
სად, ასეთი გაუმართლებელი და
ულმობელი აგრესია საზოგადოებას
სწრაფად რაზმავს ხელისუფლების
წინააღმდეგ და პროცესებს უმარ-
თავ კალაპორტში აქცევს.

სულ სხვა საქმეა, ვინ იყო ორი სექტემბრისა ან ათი ივლისის დარბევე ვების რეალური დამკვეთი - გამსახურდია და შევარდნაძე თუ ვინმე სხვა. უკვე ვთქვით, რომ ორი სექტემბერი ისტორიულ ჭრილში შეფასდა, როგორც გამსახურდის წილში შენაღმდევ მოწყობილი პროვოკაცია და, გამორიცხული არ არის, მომავალში ასევე შეფასდეს ათი ივლისიც. გამსახურდისას ხელისუფლებას ბევრი მტერი ჰყავდა ქვეყნის შიგნით და მათ ქვეყნის გარედან სერიოზულად ეხმარებოდნენ. შევარდნაძის ხელისუფლებასაც დღეს უკვე ბევრი მტერი ჰყავს ქვეყნის შიგნით და, საფიქრებელია, რომ მათ ქვეყნის გარედან ეხმარებიან. შევარდნაძის წინააღმდევ დღეს ცალ-ცალკე ფრონტით გამოდიან როგორც პროდასავლური, ისე პრორუსული ძალები. თუმცა, დასავლეთი ბოლომდე რჩება სტაბილურობის მომხრედ რუსეთს კი დღესაც ისევე აძლევს ხელს რევოლუცია საქართველოში როგორც გამსახურდისა პრეზიდენტობისას. თუ ვიმერ სადმე ჩაიფიქრა რევოლუციური გზის ხელშეწყობა, ათი ივლისის დაგეგმვა და განხორციელება მის წარმატებად უნდა მივიჩნიოთ. ოლონდ, არ უნდა დაგვავინყდეს, რომ მშვიდობიანი მიტინგის ან არასამთავრობო ორგანიზაციის უმოწყვალო დარტევა შესაძლოა

კური ოპონენტების წინააღმდეგ
სხვა შემთხვევაში, პროვოკაცია არ
"იმუშავებს".

ამიტომაც არის, რომ მშვიდობის
ანი ადამიანების დაუნდობელი დარ
ბევა ყოველთვის ერთი და იმავე შე
დევილი სრულდება: ხელისუფლებას
თან საზოგადოების და პოლიტიკუ
რი ძალების ორგანიზებული დაპი
რისპირებით. რაგინდ გამაღიზანე
ბელი ყოფილყო რიგითი მოქალა
ქისთვის თავისუფლების ინსტიტუ
ტის პოზიციები თუ ინიციატივები
ყველამ იცის, რომ ლევან რამიშვი
ლი, გიგა ბოკერია, გივი თარგამაძე
თუ დავით ზურაბიშვილი - მწავედ
და თამამად ამხელდნენ ხელისუფლ
ებას. ამიტომ, მათი უმოწყალო
დარბევა ნებისმიერ შემთხვევაში
აღიქმება, როგორც ხელისუფლების
მხრიდან საპასუხო ნაბიჯი. ვინ ჩაი
ფიქრა ეს აქცია - ედუარდ შევარდ
ნაძემ თუ მისმა მტრებმა - ამზე
ფიქრი და თავისტეხა უბრალო მო

მართალია, დღეს პოლიტიკურ
კალენდარზე ორი სექტემბერია
მაგრამ ჯერ კიდევ ბუნდოვანია, ·
რომელი წლის. საზოგადოება ახლაც
ორად იხლიჩება ისევე, როგორც
გამსახურდიას დროს. ოღონდ, ამჯე
რად მოსახლეობის მცირე ნაწილ
იცავს უშუალოდ შევარდნაძეს და
მის გარემოცვას (დიდ მოხელეები
და ოლიგოკარჯების), მცირე ნაწილი
შევარდნაძის თანამებრძოლებს
მკალავიშვილს, შარაძეს და სხვებს
უმრავლესობა კი ნელ-ნელა ემზა
დება იმისათვის, რომ ქვეყანაში პო
ლიტიკური რეალობა ძირფესვინად
შეიცვალოს. ამგვარი ფსიქოლოგიუ
რი მზადების პროცესში გარდამტე
სი მომენტი იყო 1991 წლის ორი სექტე
მებრეი და, ალბათ, ასეთსავა
როლს შეასრულებს 2002 წლის 10
ივნისი. ოღონდ, ათი წლის წინ პრო
ცესები ზედმეტად დრამატულად
განვითარდა: დღეს ყველა თანხმდე
ბა, რომ გამსახურდიას ხელისუფა
ლების დამხობისთვის სისხლი
დაღვრა გამოუსწორებელი შეცდომა
იყო. ახლა, თერთმეტი წლის შემდეგ
როდესაც თავიდან ინტება საზოგა
დოების შიდა დაპირისპირების პრო
ცესი, ძნელი სათქმელია, რამდენად
გონიერი აღმოჩნდება პოლიტიკურ
სკანდალი. მასშიათა და მოლიანათ

ვა და რით დასრულდება პროცესი, ეს დიდილად იქნება დამოკიდებული პირადად ედუარდ შევარდნაძეზე.

■ ■ ■

2000 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების წინ თავისუფლების ინსტიტუტის თანამშრომელმა დავით ზურაბიშვილმა "არიდში" ვრცელი წერილი გამოაქვეყნა ედუარდ შევარდნაძის შესახებ. ამ წერილში ვკითხულობთ: "ედუარდ შევარდნაძის პიროვნება არაორდინარული მოვლენაა თუნდაც იმიტომ, რომ საქართველოში მხოლოდ ხანდაზმულ პენსიონერებს შეუძლიათ გაიხსენონ დრო, როდესაც ის არ იყო. მაგრამ ვის შეუძლია ინინასნარმეტყველოს, რა სახელით შევა იგი ისტორიაში დარას იტყვის მასზე შთამომავლობა?...
XX საუკუნის საქართველოს ცველაზე გამოჩენილი პიროვნების სრული შეფასებითი პორტრეტი დაიხსატება შეკვეთით. **XXI** საუკუნის პერიოდის

ორი სექტემბრიდან ექვს იანვ-
რამდე ოთხი ოვეა დარჩენილი. თუმ-
ცა, არსებობს გამოცდილება და,
მასთან ერთად, იმდი, რომ ძველი,
ტრაგიული სცენარი აღარ განმე-
ორდება. ნებისმიერ შემთხვევაში,
პრეზიდენტს გადაწყვეტილებების
მისაღებად ბევრი დრო არ რჩება.
ზუსტად ერთი კვირის ნინ "24 საათ-
ში" გამოქვეყნებული სტატია "რო-
გორ იძაბება პოლიტიკური ვითარე-
ბა საქართველოში" ამ სიტყვებით
დასრულდა: "ვითარების არსებითი
განმუხტვა შეუძლებელია; ხელოვ-
ნური განმუხტვა შესაძლებელია,
მაგრამ ხანგრძლივ ეფექტს ვერ მო-
იტანს. ამიტომ, გამორიცხული სუ-
ლაც არ არის, მალე ჩვენს საერთო
სამშობლოში რაღაც საგანგებო და
განსაკუთრებული მოხდეს".

"რაღაც საგანგებო" სტატიის გა-
მოქვეყნებიდან ზუსტად ორ დღეში
მოხდა, მაგრამ ეს მხოლოდ დასაწყი-
სია. ჯერჯერობით, პოლიტიკურ კა-

სილა 24 მარცხნილი ჰაუზი

8-007

ასეამზღვი „რუსთავი“ ბერძნებლების ფრონტზე გააცილეს მათ კონცერტზე დასასრულად ისინი მსოფლიო ჩემპიონატის თამაშებს ჰოტელის

6262 ქობაიძე

რამდენიმე დღეა, ცეკვისა და
სიმღერის სახელმწიფო ანსამბლი
“რუსთავი” გერმანული გასტროლე-
ბიდან ჩამოვიდა, თუმცა მისი სამ-
ხატვრო ხელმძღვანელი ანზორ ერ-
ქომაიშვილი ჯერ კიდევ იქაური
შთაბეჭდილებების ქვეშ არის და
აღფრთოვანებულია გერმანული
სტუმართმოყვარეობით (მარტო
ჩვენ არ გვცოდნია სტუმრის პატი-
ვისცემა).

“რუსთავმა” გერმანიაში საავტომობილო ფირმა “აუდას” ფესტივალში მიიღო მონაწილეობა, რომელიც ყოველ წელს იმართება. მასში მსოფლიოს გამოჩენილი მუსიკოსები მონაწილეობენ, თუმცა, ხალხური კოლექტივები - ნაკლებად. “რუსთავის” წევრები ამ ფესტივალზე ანზორ ერქომაიშვილის მეგობრის, მუსიკოს ვიტალი სიხარულიძის დახმარებით აღმოჩნდნენ. ბატონი ვიტალი იმ კამერული ორკესტრის წევრია, რომელიც კარგა ხანია ლიანა ისაკაძემ გერმანიაში წაიყვანა. დღეს ისინი ქალაქ ინგოლშტადტში მოღვაწეობენ. სწორედ მიის დახმარებით ჩავიდნენ “რუსთაველები” გერმანიაში. პირველ განყოფილებაში კამერულ ორკესტრთან ერთად ოთარ თაქტა-ქიშვილის “მეგრული სიმღერები” შეასრულეს, მეორე განყოფილება კი უშუალოდ “რუსთავის” სიმღერისა და ცეკვის საათნახევრიან პროგრამას დაეთმო. “ჩვენს წარმატებაზე სხვებმა ისაუბრონ, ჩვენთვის კი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ის იყო, რომ ძალიან დიდი ხნის შემდეგ ისევ ვიმღერეთ კამერულ ორკესტრთან ერთად”, - ამბობს ანზორ ერქომაიშვილი. საქმე ის არის, რომ საქართველოს მაშინდელი სახელმწიფო კამერული ორკესტრი და ანსამბლი “რუსთავი” დაახლოებით ერთ პერიოდში შეიქმნა. ოთარ თაქტა-ქიშვილის “მეგრული სიმღერები” პირველად მათ

ତାନ ଗ୍ରଂଥାଳ୍ୟ ମିଲିଏ

პორტში და ტყვიების წვიმაში საა-
ვადმყოფებში არიგებდა). სხვათა
შორის, ბატონშა რუდოლფმა რამ-
დენჯერმე უკვე ნაიყვანა საგასტ-
როლოდ “რუსთავი” და ყოველთვის,
როცა ისინი გერმანიაში არიან, ხე-
ლიდან არ უშვებს მათი “გადაპატი-
ჟების” შესაძლებლობას.

“რუსთავის” გასტროლები მსო-
ფლიონ ჩემპიონატის დღეებს დაემ-
თხვა. გერმანელი მაყურებელი
კონცერტზე დასასწრებად თურმე
ნახევარფინანსურ მატჩებს ტოვებ-
და, მაშინ, როცა თავად ანზორ ერ-
ქომაიშვილი შეძლებისდაგვარად
იპარებოდა თამაშების საყურებ-
ლად.

დია, რვასართულიანი სახლის სი-
მაღლე და იქ მხოლოდ ძალზე საპა-
ტიო სტუმრებს იღებენ. ეს პატივი მე
და ფრიდონ სულაბერიძეს გვერგო.
ყველას, ვინც იქ ყოფილა, თავისი
კუთხე აქვს გამოყოფილი. აქ არის
სხვადასხვა ქვეყნის პრეზიდენტე-
ბის, ნობელის პრემიის ლაურეატე-
ბისა და ბევრი საინტერესო პიროვ-
ნების სურათი. სულ ზევით მიხაილ
გორბაჩივისა და რაისა მაქსიმოვნას
ფოტოები ჰკიდია, რომელსაც შავი
მანდილი აქვს ჩამოფარგებული.
თურმე მიხეილ გორბაჩივი გერმანი-
აში ყოფნისას ყოველთვის მიდის ამ
ადგილის მოსანახულებლად. სწო-
რებ აქ გამართას „რუსთავილება“

፩፻፲፭ ዘመን

როგორც გაუწყებდით, ელისო
ვირსალაძეს 12 ივლისს კონცერტი
უნდა გაემართა ნიუპორტის მუსი-
კალურ ფესტივალზე, სადაც მას
25-წლიანი პაუზის შემდეგ მოუთ-
მენლად ელოდა ამერიკელი მსმენე-
ლი, მაგრამ, როგორც ცნობილი
გახდა, ელისო ვირსალაძის გასტ-
როლები აშშ-ში ჩაიშალა. ფესტივა-
ლის დირექტორის, მარკ მალკოვი-
ჩის განცხადებით, ვირსალაძემ აშშ
ემიგრაციისა და ნაციონალიზაციის
სამსახურისგან ვიზის მიღება ვერ
მოახერხა.

ამერიკის აუდიტორიისთვის მისი სა-
შემსრულებლო ხელოვნება თითქმის
უცნობია, რადგან ის იშვიათად დადის
საზღვარგარეთ გასტროლებზე და
ჩანაწერებსაც არცოთ ხშირად აკე-
თებს, - ნერენ უცხოეთის სააგენტო-
ები. მალევიჩი მის ჩასვლას ამერი-
კის შეერთებულ შტატებში 70-იანი
წლებიდან მოყოლებული ელოდა,
მაგრამ ნიუპორტის მუსიკალური
ფესტივალს დირექტორს ნელსაც არ
გაუმართლა. „ისლა დაგვიჩენია,
ელისო ვირსალაძეს მომავალ წლამდე
დაველოდოთ, - ამბობს მალკოვიჩი.

კონკურსის ბიზი უკვე გადამყვალითია

ზურაბ ნერეთელი სანკტ-პეტერბურგში ბროდსკის ძეგლის დადგმას აპირებს

თამარ სუბიაცილი

რატომ არ უყვართ რუსებს საქართველო? - პირველი იმიტომ, რომ საქართველოა, მეორე იმიტომ, რომ... საქართველოა, მესამე კი იმიტომ, რომ ზურაბ ნერეთლის ქანდაკებებმა მარტო რუსეთი კი არა, მთელი მსოფლიო გაავსო და დაამშვენა (ზოგი ასე ფიქრობს, ზოგიც - ისე).

მოსილი. ბევრი მტკიცება არ უნდა იმას, რომ პოეტის შემოქმედების პერიოდები იმით კი არ განისაზღვრება, თუ რა ეცვა პოეტს, არა-მედ იმით, რას წერდაო, - უცერე-მონიოდ განუმარტეს მხატვარს.

კრიტიკოსებმა ერთგვარად თავიც კი იმართლეს: პოეტს ქანდაკება თანამოქალაქეებმა უნდა დაუდგან (და არა წერეთელმა), როგორც ალიარების, ისე ერთგვა-ობის მიზანის მიზანის მიზანი.

იტალიიდან, კანადიდან, აშშ-დან და თვით ბანგლადეშიდან და ჰა-ვაის კუნძულებიდანაც კი. კონკურსში წერეთლის მონაცილეობის ფაქტით გამოწვეული მწვავე რეაქცია ნანილობრივ იმითაცაა განპირობებული, რომ, მოსკოველ ქართველ მოქანდაკეს ყოველთვის თავისი გააქვს, ანუ, უარგონის ენაზე რომ ვთქვათ, მიმწოლია, და ამ შემთხვევაშიც უკან არ დაი-

მიუხედავად ოპონენტების გაუთავებელი კრიტიკისა, ზურაბ წერეთელი მაინც არ ნებდება. რუსეთის ხელოვნების აკადემიის პრეზიდენტმა ჯერ თითქოს გადაჭრით განაცხადა, რომ პეტერბურგში ერთ ქანდაკებაზე მეტს აღარ დადგამდა, მაგრამ მადა ჭამაში მოდისო, და ზურაბ წერეთელმა ერთ-ერთმა პირველმა შეიტანა ბროდსკის ქანდაკების პროექტი „ალფა-ბანკისა“ და სანკტ-პეტერბურგის ქალაქშენებლობის კომიტეტის მიერ 2001 წლის შემოდგომაზე გამოცხადებულ კონკურსზე.

დღეისათვის კონკურსის სამართვისათვის ამინისტრის უ

რეთელმა აღიშნა, რომ კარგად
იცნობდა ბროდსკის და გადაწყვი-
ტა, ცნობილი პოეტისადმი დამო-
კიდებულება თავის ნამუშევარში
აესახა. მხატვრის ამ სიტყვებმა
კრიტიკოსები განსაკუთრებით
აღაშფოთა - პირადი ნაცნობობის
საფუძველზე ძეგლების აგება ვის
გაუგიაო და იქვე მიანიშნეს, პო-
ეტს პეტერბურგის მაცხოვრე-

ბელთა ნახევარზე მეტი იცნობდა, ვის აღარ დაულევია მასთან ერთად პოეტის სახლში, ერმიტაჟის კიბეებსა თუ ნევის სანაპიროზე, ვინ არ დასწრებია ბროდსკის არაოფიციალურ საღამოებსა თუ გამოსვლებს. პეტერბურგის მოსახლეობის დაახლოებით მესამედს კი პოეტის გახსენებაზე დღემდე სინდისი უნდა ქენჯნიდესო. მადლობა ლმერთს, ყველას, ვინც პოეტს იცნობდა, არ გამოუცხადებია კონკურსში მონაწილეობის სურვილი, - ირონიულად დასძენენ ისინი.

თავრიდა ცეკვის თანამედროვე ფესტივალი

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

Digitized by srujanika@gmail.com

କା ଦର୍ଶାଉଣିଲେ ଉପରେବାରୁ ହତାଗନ୍ଧେବୀଳି
ନ୍ୟାରାରୀବା. ତାମର୍ମେତ୍ରି ମନ୍ତ୍ରେକଵାର୍ଗେ ନିଟୀଏଲି
କୃଷ୍ଣତିରୁମିଳି ସଖ୍ୟାଦାଶକ୍ଷା ଲେଖାକରିମା ଗା-
ମନ୍ତ୍ରପଥବିଳି. ଇସିନ୍ତି କ୍ରେକବାର୍ଗେ ଆଶିମେତ୍ର-
ରିଯୁଲାର, ମାଘରାଥ ଶତାଗନ୍ଧେବୀଳି. କ୍ରମ-
ବିନ୍ଦୁଚିରିଆ ନିର୍ମାଣଫେଲି ଜ୍ଞେଶ୍ୱରିବାଲୀଲି
ଶ୍ରୀରାତ-ଶ୍ରୀରାତ ମନ୍ତ୍ରଲୋକନାଦ ଏହିପା.
ଅହ ଘନନ୍ଦୀ ଏହି ଦାର୍ଶିବାର୍ଗୁଲା ଫୁରାନ୍ଦଗ୍ରେ-
ବୀଳ ଶ୍ରୀରାତ-ଶ୍ରୀରାତ ସାଧ୍ୟବାର୍ଗେଲା ଶୈରସିନ୍ଦା
ମାତ୍ରିଲିଙ୍ଗ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ରମେଶ୍ୱର ରେଣ୍ଡିସା ଦା
ରୂପାନି କ୍ଷିରରୂପରାତ୍ୟିନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରେନ୍ଦ୍ରିଯକ୍ଷେତ୍ର
ବେଳମଦଳବାନ୍ଦେଲିବୁ. ମିଳି ଆଶାଲୀ କ୍ରମ-
ବିନ୍ଦୁଚିରିଆ ମୁଲ୍ଲତ୍ରି-ମଦ୍ଦାଲା” ଅପ୍ରିଯୁଲ
ମୁସିକାଶା ଦା ତାନାମେଧରିଗ୍ରେ ରିକଟ୍ରେବ୍-
ଥେର ଏଗ୍ରବୁଲାରୀ. ଶବ୍ଦା ବ୍ରନ୍ଦବିଲ ସାକ୍ଷେତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର
ମେରିକିଲ ଗର୍ବନ୍ଦାକ୍ଷୁତିରୁପୁଲାର ଶୁନ୍ଦା ଗା-
ମନ୍ତ୍ରପଥର ଜାଗନ୍ମ ଜାପାକରିଶିଲି “ଗୁଗାନ୍ତିତୁରି
କାର୍ତ୍ତିକା” ଏବଂ କାର୍ତ୍ତିକାରେଣିଲି “

ლოვების ასოციაცია AFAA-ს დამსახურებაა. სპონსორები არიან: საფრანგეთის კულტურის სამინისტრო, ტელეარხი MEZZO და მონპელიეს მუნიციპალური თეატრების გაერთიანება. ქართველების გასამხნევებლად კი იმას აღვნიშნავთ, რომ 2000 წელს აქ იმყოფებოდა ქართველი მსახიობები-საგან შემდგარი ჯგუფი, რომელმაც ქორეოგრაფ დანიელ ლარიოსა და თამაზ ვაჟავიძის ერთობლივ პროექტში მიიღო მონაწილეობა. კომპოზიციის სახელწოდება იყო “ანბანი”, რომელიც მონპელიეში ეგზოტიკური წარმატებით მაინც სარგებლობდა.

მომავალ წელს ფესტივალი თემატური იქნება და აზიისა და აფრიკას მიეკლვნება. ამასობაში კი სტარტს იღებს ავინიონის ფესტივალიც. თუმცა იქ ქორეოგრაფია მოკრძალებულად, მაგრამ სხმამაღლა იქნება წარმოდგენილი - კერძოდ, ბერლინის „შაუბიუნეს“ ყოჩადი პროვოკატორის, საშა ვალცის „ნოუბოდი“ და გაფრანგებული უნგრელი ექსპერიმენტატორის, გეორგ ნაჯის „თამამია ანზომითაბელ“.

გაუგიაო და იქვე მიანიშნეს, პო-
ეტს პეტერბურგის მაცხოვრე-
ბელთა ნახევარზე მეტი იცნობდა,
ვის აღარ დაულევია მასთან ერ-
თად პოეტის სახლში, ერმიტაჟის
კიბეებსა თუ ნევის სანაპიროზე,
ვინ არ დასწრებია ბროდსკის არა-
ოფიციალურ სალამოებსა თუ გა-
მოსვლებს. პეტერბურგის მოსახ-
ლეობის დაახლოებით მესამედს
კი პოეტის გახსენებაზე დღემდე
სინდისი უნდა ქრისტიანულებო.
მად-
ლობა ღმერთს, ყველას, ვინც პო-
ეტს იცნობდა, არ გამოუცხადებია
კონკურსში მონანილეობის სურ-
ვილი, - ირონიულად დასძენენ
ისინი.

ზურაბ წერეთელს მხატვრული
ჩანაფიქრიც დაუნუნეს - ბროდს-
კის ძეგლი შიზოფრენიის იდეის
ხორცშესხმას უფრო ემსგავსე-
ბაო. წერეთლის პროექტში პოე-
ტის ორი ჰიპოსტასია ნარმოდგე-
ნილი: ფიგურის ერთი ნანილი -
პოეტის ერთი „მე“ ე.წ. „ვატნიკ-
შია“ გამონაყობილი, მეორე „მე“ კი
პროფესორის მანჩივთ არის. შეა-

